

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

16.11.2023

№ 980/А-2023

Про затвердження регіональної цільової програми енергоефективності Одеської області на 2024-2027 роки

Відповідно до статей 2, 6, 13 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», Законів України «Про енергетичну ефективність», «Про енергетичну ефективність будівель» та «Про правовий режим воєнного стану», постанови Кабінету Міністрів України від 17 березня 2022 року № 252 «Деякі питання формування та виконання місцевих бюджетів у період воєнного стану», з метою підвищення ефективності використання та зменшення споживання енергоресурсів, використання інноваційних технічних, технологічних, організаційних рішень, забезпечення реалізації загальнодержавної стратегії скорочення споживання природного газу та зменшення енергетичної залежності держави від його імпорту:

1. Затвердити регіональну цільову програму енергоефективності Одеської області на 2024-2027 роки (далі – Програма), що додається.
2. Виконавцям Програми забезпечити виконання відповідних її заходів та інформувати Департамент систем життєзабезпечення та енергоефективності Одеської обласної державної адміністрації про їх виконання щороку до 10 липня та до 10 січня.
3. Департаменту систем життєзабезпечення та енергоефективності Одеської обласної державної адміністрації щороку до 15 липня та до 15 січня інформувати Департамент економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації про стан виконання Програми.
4. Контроль за виконанням розпорядження покласти на заступника голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації з питань життєзабезпечення, охорони здоров'я, цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами.

Голова
Начальник

Олег КІПЕР

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження
голови обласної державної адміністрації,
начальника обласної військової адміністрації
16 листопада 2023 року № 980/А-2023

**РЕГІОНАЛЬНА ЦІЛЬОВА ПРОГРАМА
ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2024-2027 РОКИ**

м. ОДЕСА – 2023

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Програма розроблена відповідно до Законів України «Про енергетичну ефективність», «Про енергетичну ефективність будівель», «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання», «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації», «Про теплопостачання», «Про житлово-комунальні послуги», постанов Кабінету Міністрів України «Про Національний план дій з енергоефективності на період до 2030 року», «Плану заходів з реалізації у 2021-2023 роках Національного плану дій з енергоефективності на період до 2030 року» та «Про впровадження систем енергетичного менеджменту», Стратегії розвитку Одеської області на період 2021-2027 роки, інших нормативно-правових актів.

Одними із найгостріших проблем регіону на сучасному етапі її розвитку, від вирішення яких значною мірою залежить рівень економічного і соціального розвитку суспільства, є проблеми стабільного енергозабезпечення та ефективного використання енергоресурсів.

Незважаючи на певні зрушення у сфері підвищення енергетичної ефективності, область і надалі залишається надзвичайно енерговитратною, від чого зменшуються можливості забезпечення енергетичної незалежності.

Проблема ефективного використання енергоносіїв та зменшення залежності від традиційних видів палива перетворилась на сучасному етапі в одну з найважливіших загальнолюдських проблем. Раціональне використання природних ресурсів, скорочення шкідливих викидів в атмосферу та ефективне використання всіх видів енергії набувають в сучасному суспільстві надзвичайно великої ваги.

В умовах залежності економіки України від імпорту паливно-енергетичних ресурсів і тенденції зростання цін на всі паливно-енергетичні ресурси, вирівнювання їх зі світовими цінами, проблема ефективного енергозабезпечення та енергозбереження стала актуальною для промислових споживачів, бюджетних та комерційних організацій, підприємств систем життєзабезпечення.

На сьогодні найбільш важливими для України є радикальні структурні реформи у всіх напрямках енергетичної політики: енергоефективність, формування конкурентних енергетичних ринків, диверсифікація енергопостачання, заміщення в енергетичному балансі традиційних видів палива та альтернативні. Лише за таких умов може бути досягнутий необхідний для стабільного соціально-економічного розвитку рівень національної енергетичної безпеки.

Програма повинна реалізовуватись на основі цілеспрямованої державної та регіональної політики у сфері енергозбереження та з урахуванням її основних напрямків з метою оптимізації паливно-

енергетичного балансу, раціонального використання паливно-енергетичних ресурсів, зменшення енергоємності та підвищення конкурентоспроможності продукції, а також ефективного використання енергоносіїв.

Основними проблемами в регіоні залишаються:

- фізичне та моральне зношення систем теплопостачання та водозабезпечення, конструкцій та внутрішньобудинкових інженерних систем будівель, низькі теплозахисні властивості огорожуючих конструкцій, відсутність у споживачів технічної можливості для керування споживанням теплової енергії;

- нераціональне впровадження енергозберігаючих заходів без комплексного вирішення проблеми енергозбереження;

- недостатність коштів на впровадження комплексних енергозберігаючих заходів;

- низький рівень участі в ЕСКО проєктах та державній Програмі підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ».

Незважаючи на те, що на території області тривалий час діють програми енергозбереження (енергоефективності), що спрямовані на економне та ефективне використання енергоносіїв у житлово-комунальній та соціальній сфері, для регіону залишаються актуальними проблеми ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, зменшення витрат на енергоносії в собівартості продукції, оптимального використання наявних місцевих видів енергетичних ресурсів та збільшення рівня споживання альтернативних джерел енергії.

Наслідки повномасштабних воєнних дій на території нашої країни є особливо відчутними і серйозними для енергетичної сфери. Енергетичний сектор став однією з головних цілей військової агресії російської федерації проти України.

Українська енергетика втратила значну частину потужностей з початку агресії, Одеський регіон не є винятком.

Таким чином, найбільшою проблемою енергосистеми регіону за умов виникнення надзвичайних ситуацій є відсутність достатньої генерації електроенергії, що впливає на роботу критичної та цивільної інфраструктури.

Аналіз поточної ситуації в регіоні у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлювальних джерел енергії та альтернативних видів палива

Одеська область використовує 2,77 % електроенергії у загальному обсязі використання по Україні за споживанням енергетичного ресурсу посідає 10 місце серед областей України (джерело: Державна служба статистики України; останні оприлюднені дані 2020 рік, без урахування обсягів, відпущених населенню).

В умовах повномасштабної збройної агресії російської федерації органи державної статистики в Україні позбавлені можливості забезпечити

збір, аналіз та поширення статистичної інформації. Відповідно наразі немає повної статистичної інформації щодо поточної ситуації.

В структурі виробничого споживання паливно-енергетичних ресурсів найбільшу частку споживання продовжує займати природний газ – 59,01%. Частка інших видів палива становить: дизельне паливо – 11,58%, бензин моторний – 3,92%, вугілля кам'яне – 0,5%, пропан і бутан скраплені – 2,8%, оливи та мастила нафтові – 0,09%, паливні брикети та гранули з деревини та іншої природної сировини – 0,14%, мазут паливний – 0,23 %, дрова для опалення – 1,44%, інше тверде біопаливо рослинного походження – 3,82%.

Одеська область є енергодефіцитною, 91% електроенергії імпортується (переважно із Дністровської ГЕС). Решта електричної енергії надходить від мережі енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії області та АТ «Одеська ТЕЦ». Водночас місто Одеса є найбільшим споживачем електроенергії в області. Як для міста Одеси, так і для всіх інших населених пунктів області, характерною є значна енерговитратність економіки, комунальної та бюджетної сфер.

Використання теплової та електричної енергії*

Показник	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Використання теплової енергії, тис. Гкал¹			
Одеська область	1 357,9	1 468,2	1 673,6
місто Одеса	390,7	360,1	293,1
частка м. Одеси в обласному підсумку, %	28,77	24,53	17,51
Використання електричної енергії, млн кВт год¹			
Одеська область	2 723,9	2 585,1	2 320,1
місто Одеса	1 670,0	1 503,9	1 182,1
частка м. Одеси в обласному підсумку, %	61,3	58,2	51,0

¹ На виробничо-експлуатаційні та господарські потреби підприємств, установ, організацій без урахування обсягів відпущених населенню.

*Джерело інформації: Головне управління статистики в Одеській області (останні оприлюднені дані - 2020 рік).

Використання природного газу на території Одеської області за окремими видами економічної діяльності *

Рік	¹ Використано, млн.м ³	Частка використання за окремими видами економічної діяльності, відсотків				
		сільське, лісове та рибне господарство	промисловість	будівництво	транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	підприємства та організації інших видів діяльності
2018	1713,8	0,1	65,4	0,1	1,0	33,4
2019	1604,0	0,0	96,8	0,1	1,0	2,1
2020	1957,4	0,0	98,0	0,0	0,8	1,2

¹ Дані підприємств, організацій та установ про використання палива на виробничо-експлуатаційні та комунально-побутові потреби, з урахуванням обсягів реалізованих населенню та роздрібною продажу через автозаправні станції.

*Джерело інформації: Головне управління статистики в Одеській області (останні оприлюднені дані - 2020 рік).

Відповідно до звітної інформації суб'єктів господарювання, що надають послуги централізованого теплопостачання на території області (16 суб'єктів) тепла енергія виробляється у 219 котельнях (із них 213 – газові, 6 котелень працюють на твердому паливі / або 97,26% та 2,74% відповідно від загальної кількості котелень). Встановлена потужність на котельнях становить 2 414,5 Гкал/год.

Місто Одеса є найбільшим споживачем теплової та електричної енергії в області. Провідним підприємством із виробництва, транспортування та постачання теплової енергії у місті Одесі є КП «Теплопостачання міста Одеси». Загальна інформація про систему централізованого теплопостачання м. Одеси: 148 котелень (в т.ч. 11 районних та квартальних котелень); встановлена тепла потужність 1830,4 Гкал/год; корисна на відпуск теплової енергії - 1235,7 Гкал/год; споживачі системи центрального теплопостачання (житлові будинки – 3855, бюджетні організації – 999, інші споживачі 2075); теплові мережі: загальна протяжність 784,2 км, в т. ч. магістральних - 157,5 км, розподільчих - 459,2 км, на опалення 616,7 км, на ГВП - 167,5 км *(джерело: внутрішньогосподарський облік КП «Теплопостачання міста Одеси»; Схема теплопостачання міста Одеси, 2021 рік).*

Структура корисного відпуску теплової енергії у 2021 році: населення – 83,1%; бюджетні установи – 13,4%; інші споживачі – 3,5%.

Теплогенеруюче обладнання значною мірою морально застаріле та фізично зношене, що зумовлює знижені економічні та екологічні характеристики. Встановлено 435 котлів, з них 20 знаходяться на консервації та в резерві.

Трубопроводи, які знаходяться в аварійному стані та вичерпали термін експлуатації – 160,4 км (26,5 % мереж); трубопроводи з обмеженою пропускною здатністю - 87 км (14,1 % мереж); втрати теплової енергії в мережах - 19,2%; питомі витрати електроенергії на транспортування теплоносія – 30,6 кВт·год/Гкал; питомі витрати води на підживлення теплових мереж - 0,92 %; питома пошкоджуваність трубопроводів теплових мереж - 1,58 пошк./рік/км.

На території області функціонує мережа об'єктів теплоенергетики, що виробляють теплову енергію з альтернативних видів палива (деревне паливо/вугілля, паливо з відходів сільського господарства у вигляді гранул або брикетів та інш.), що дають можливість зменшити навантаження на бюджети різних рівнів.

Під час проходження попереднього опалювального сезону 2022-2023 років на території області 172 заклади (установи, організації), які фінансуються з бюджетів різних рівнів, а також приватні об'єкти та військові містечка, використовували біокотельні загальною потужністю майже 61 Гкал/год.

З метою зменшення споживання та заміщення використання традиційних видів палива під час підготовки до опалювального сезону

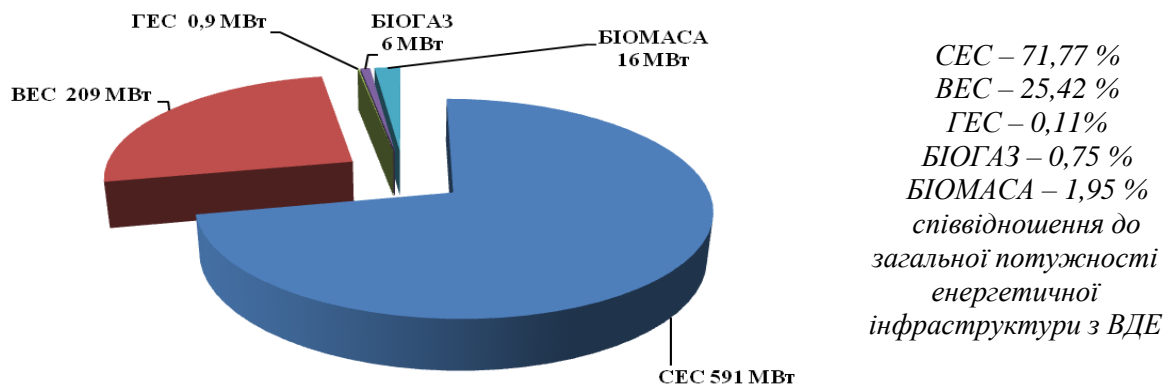
2023 - 2024 років в громадах області проведена робота із переведення котелень на альтернативні види палива, а також комбіноване використання традиційних видів палива (вугілля) та альтернативних видів палива (твердопаливні котли).

На жовтень 2023 року мережа об'єктів теплоенергетики, що виробляють теплову енергію з альтернативних видів палива досягла показника 242 біокотельні потужністю більше 95 Гкал/год.

Динаміка розвитку мережі об'єктів теплоенергетики, що виробляють теплову енергію з альтернативних видів палива за два останні роки: збільшення на 28,92% кількості біокотелень та на майже 36,3% потужності біокотелень (опалювальний сезон 2022-2023 років / початок опалювального сезону 2023-2024 років).

Використання відновлювальних джерел енергії є одним із найбільш важливих напрямів енергетичної політики області, спрямованої на заощадження традиційних паливно-енергетичних ресурсів та поліпшення стану навколишнього природного середовища.

Загальна потужність енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії області на жовтень 2023 року - 823,16 МВт (761,66 МВт - ліцензіати НКРЕКП; 61,5 МВт - СЕС приватних домогосподарств).

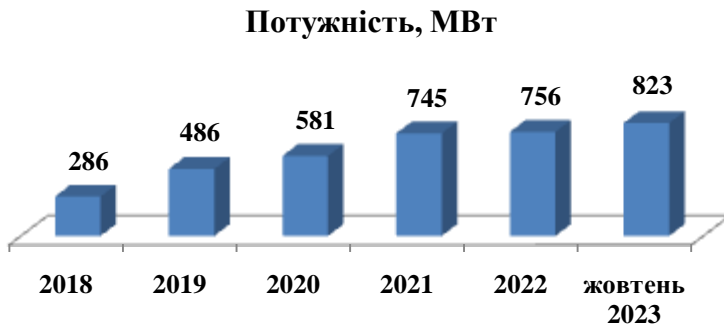

джерела: Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг та АТ «ДТЕК Одеські електромережі»

На території області функціонує:

- 76 об'єктів енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії (ліцензіати НКРЕКП) загальною потужністю 761,66 МВт (68 СЕС - 529,3 МВт; 4 ВЕС - 209,22 МВт; 1 ГЕС - 0,9 МВт; 2 БІОГАЗ - 6,2 МВт; 1 БІОМАСА - 16,04 МВт);

- 2 490 домогосподарства, які виробляють екологічно чисту енергію і забезпечують не тільки власні потреби, а й продають залишок в мережу на підставі договорів про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим тарифом» (встановлена потужність майже 61,5 МВт).

Починаючи з 2018 року загальна потужність енергетичної інфраструктури з ВДЕ збільшилась майже у 3 рази (2018 – 286 МВт, жовтень 2023 року – 823 МВт).

За офіційною інформацією НКРЕКП протягом 2019 – 2021 (останні оприлюднені дані) Одеська область займала 5 місце (серед 24 областей України) по рейтингу сумарної потужності об'єктів «зеленої» енергетики.

Динаміка розвитку мережі сонячних електростанцій приватних домогосподарств Одеської області (джерело: АТ «ДТЕК Одеські електромережі»)

	2020 рік	2021 рік	2022 рік	9 місяців 2023 року
Кількість СЕС, шт.	1 162	1 982	2 324	2 490
Потужність, МВт	27,801	48,057	57,606	61,494
Вироблено електроенергії, тис кВт*год	31 546,59	57 708,441	77 052,017	69 854,402

За період 2020 – 2022 років відбулось збільшення на: 50% - кількість домогосподарств, які виробляють екологічно чисту енергію; 51,74% - потужність приватних СЕС; 59,05% - генерація електричної енергії СЕС приватних домогосподарств.

Генерація електричної енергії з відновлювальних джерел енергії на території області

(джерела: Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг та АТ «ДТЕК Одеські електромережі»)

<i>Генерація електричної енергії з ВДЕ</i>	2020 рік	2021 рік	2022 рік	3 початку 2023 року (січень – серпень)
<i>тис кВт/год</i>	735 893	976 477	1 152 635	894 424

Динаміка генерації електричної енергії з відновлювальних джерел енергії: збільшення на 36,16% (2020 рік по відношенню до 2022 року).

Внаслідок військової агресії російської федерації проти України протягом 2022 року спостерігалось уповільнення введення нових потужностей з відновлювальних джерел енергії (2022 рік – майже 12 МВт

нових потужностей, у в порівнянні з 2020 та 2021 роками – 97 МВт та 166 МВт відповідно).

Але, незважаючи на важкий період, у травні 2023 року на території Білгород-Дністровського та Одеського районів розпочала генерацію електричної енергії друга черга Дністровської ВЕС компанії Elementum Energy потужністю 60,05 МВт.

За період 2020 – 9 місяців 2023 року в розвиток енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії інвестовано орієнтовно 383 млн євро.

Відповідно до даних Державної служби статистики України на 01.01.2021 (останні оприлюднені дані) житловий фонд області становить 59 279,6 тис м², з нього 61,99% - житловий фонд міських поселень. Житловий фонд налічує 485,7 тисяч житлових будинків (171,9 тисяч будинків – міська місцевість; 313,8 тисяч будинків – сільська місцевість).

У розподілі загальної площі житлових будівель більшу частину займають багатоквартирні будинки (понад 60%), а близько 45% від загальної кількості будинків (4851 житлових будинків) користується послугами централізованого теплопостачання. Найбільше житлових будинків, підключених до централізованої системи теплопостачання, знаходиться у м. Одеса (79,3% або 3 847 будинків). *Джерело: звітна інформація суб'єктів господарювання, що надають послуги централізованого теплопостачання на території області).*

Більша частина багатоквартирних та приватних будинків у Одеській області збудовані у період дії високих нормативів тепловтрат і низьких теплозахисних характеристик огорожень будинків. Це призводить до значних величин питомих показників витрат теплоти на опалення будинків і низької енергетичної ефективності житлових будинків.

Теплотехнічні показники (опори теплопередачі) огорожуючих конструкцій (зовнішніх стін та покрівлі) житлових будинків (1960 – 1990 роки будівництва) у 2,5 і більше разів нижчі за сучасні нормативні значення. Показники приведених опорів теплопередачі світлопрозорих віконних конструкцій та конструкцій балконних дверей були також майже в 1,5 рази меншими за рекомендовані нормативні значення (підвальних перекриттів майже у 1,7 разів нижчий за нормативами). Також, в багатоповерхових будинках, що мають централізоване теплопостачання, має місце неякісна теплова ізоляція трубопроводів систем теплопостачання, що покладені у підвалах, горищах та технічних поверхах. Це спричиняє надмірне споживання теплоти будинком та зниження температури повітря у житлових приміщеннях.

Для зниження енергоспоживання багатоквартирних будинків, зменшення рахунків за комунальні послуги, поліпшення технічного стану та зовнішнього вигляду будівлі, підвищення комфорту та умов проживання, починаючи з 2019 року, в області здійснюються заходи щодо реалізації державної Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних

будинків «ЕНЕРГОДІМ», яка розроблена відповідно до Закону України «Про Фонд енергоефективності». Діяльність Фонду фінансується за рахунок коштів Державного бюджету України, фінансової підтримки Європейського Союзу та уряду Німеччини.

Від Одеської області 26 ОСББ (м. Одеса, м. Южне та м. Чорноморськ) подали заявки до Фонду енергоефективності для отримання грантів по проєктам із запровадження комплексних технічних рішень з підвищення енергоефективності будівель. Оціночна вартість реалізації заходів з енергоефективності по проєктам 220,5 млн грн. На жовтень 2023 року вже виплачене часткове (або повне) відшкодування на загальну суму майже 19 млн грн. Відповідно до опису проєктів економія енергії складатиме 9 735 351 кВт*год/рік, а скорочення викидів CO₂ – 2 319,3 тонн/рік *(джерело: державна установа «Фонд енергоефективності»)*.

У м. Одеса реалізація семи проєктів вже завершилась, економія енергії в яких за різницею показників енергетичних сертифікатів складає 5 687 161 кВт*год/рік, а скорочення викидів CO₂ – 1373,34 тонн/рік.

Одеська, Чорноморська, Южненська та Болградська міські ради уклали з Фондом енергоефективності Меморандуми про співпрацю щодо енергомодернізації багатоквартирних будинків.

Місцеві програми «ЕНЕРГОДІМ» реалізуються на території м. Одеса, м. Болград та м. Южне. З місцевих бюджетів ОСББ надана безповоротна фінансова допомога на загальну суму майже 2 млн грн.

Кінцева мета енергоефективної політики у житлово-комунальному господарстві – скорочення витрат енергоносіїв на забезпечення нормативних вимог щодо створення мікроклімату в житлових будинках.

Реалізації ЕСКО-механізму у бюджетній сфері області розпочала свою історію ще у 2016 році. Внаслідок правових колізій протягом 2020 – 2021 років процес укладання ЕСКО-договорів був заблокований. Протягом 2022 року відбулась тендерна процедура закупівлі енергосервісу по 15 закладам освіти комунальної власності територіальної громади м. Одеси. Загалом в області укладено з інвесторами 74 енергосервісних договорів на загальну суму більше ніж 64,5 млн грн, по 30-ті з яких - умови виконані.

Заплановані заходи відповідно до укладених енергосервісних договорів це впровадження модульного індивідуального теплового пункту із системою погодного регулювання та онлайн диспетчеризацією, а також надання послуг з енергосервісу (забезпечення рівня скорочення споживання та витрат на теплову енергію).

Реалізація зазначених проєктів дозволить зменшити споживання теплової енергії у закладах у середньому на 24% (від 18% до 30%). За розрахунками очікуване скорочення витрат на комунальні послуги на період дії договорів майже 70 млн грн.

Результати реалізації ЕСКО договорів у 2018 – 2021 роках (об'єкти, підпорядковані Департаменту освіти та науки Одеської міської ради) *

Період	Фактична економія, Гкал	Скорочення витрат, тис. грн	Платіж виконавцю, тис.грн	Економія бюджетних коштів, тис.грн
01.11.2018 – 01.01.2019	798,40	1 043,241	954,172	89,069
01.11.2019 – 01.01.2020	3529,33	4 603,194	3 957,799	645,395
01.11.2020 – 01.01.2021	5282,23	8 850,252	7 372,009	1478,243

**джерело інформації: внутрішньогосподарський облік КП «Агентство програм розвитку Одеси»*

Забезпечення повного (100%) комерційного обліку споживання теплової енергії та водопостачання залишається однією з передумов ефективного споживання енергоресурсів. На початок опалювального сезону 2023-2024 років частка оснащення багатоквартирних житлових будинків побудинковими приладами обліку теплової енергії у відсотках до загальної кількості багатоквартирних будинків, які підлягають оснащенню, складає 96,87% та 88,2% нежитлові будинки.

Частка оснащення побудинковими приладами обліку водопостачання у житлових будинках в Одеській області у відсотках до загальної кількості багатоквартирних будинків, які підлягають оснащенню складає 88,6%, у нежитлових – 99,3%.

З метою створення комфортних умов перебування дітей та персоналу в чотирьох дошкільних навчальних закладах м. Южне та для зменшення бюджетних видатків на оплату енергоносіїв ще у 2015 році розпочалася реалізація проєктів з функціонування системи гарячого водопостачання з влаштуванням сонячних колекторів та проведена реконструкція систем опалення з встановленням теплових насосів та геліосистем (потужність 72,3 кВт та 117,8 кВт відповідно). З бюджету Южненської міської територіальної громади профінансовано майже 13,4 млн грн.

Міські територіальні громади - Біляївська (у 2017 році), Березівська та Ізмаїльська (у 2022 році) реалізували проєкти із встановлення дахових сонячних панелей: заклад освіти (6,5 кВт), заклад охорони здоров'я (12 кВт) та заклад культури (30 кВт) відповідно.

З початку 2023 року у м. Одеса реалізований проєкт з влаштування альтернативного джерела енергії, а саме, на даху будівлі комунального некомерційного підприємства «Дитяча поліклініка № 6 Одеської міської ради» встановлені сонячні панелі (30кВт / накопичення енергії 40кВт).

Комунальне підприємство «Чорноморськводоканал» Чорноморської міської ради за рахунок донорської допомоги встановив дві автономні сонячні електростанції для забезпечення безперебійного водопостачання мешканців міста у разі відсутності традиційного електропостачання: 52,65кВт / 114,4 кВт*год ємність акумуляторів для насосної станції з

резервуаром чистої води та 1,2 кВт / 5,2 кВт*год ємність акумуляторів для станції очистки води (хлораторної).

За ініціативою Європейської Комісії для забезпечення електропостачання об'єктів критичної інфраструктури реалізовується проєкт «Промінь надії» з оснащення українських лікарень сонячними панелями італійської компанії Enel разом з гібридними інверторами та установками зберігання енергії. У проєкті беруть участь три заклади охорони здоров'я Одеської області: комунальні некомерційні підприємства «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» Одеської обласної ради», «Дунайська обласна лікарня «Одеської обласної ради» та «Центральна міська лікарня Ренійської міської ради».

Протягом останніх років 14 населених пунктів області приєдналися до ініціативи Європейського Союзу щодо підписання «Угоди мерів», яка спрямована на зменшення викидів CO₂ шляхом скорочення споживання енергоресурсів та підвищення енергоефективності у бюджетній, житловій сферах, комунальному секторі, реконструкцію вуличного освітлення, мереж теплопостачання та водозабезпечення у конкретних населених пунктах.

Міста-підписанти «Угоди мерів» від Одеської області: м. Арциз, м. Балта, м. Білгород-Дністровський, м. Біляївка, м. Болград, м. Чорноморськ, м. Ізмаїл, м. Кілія, м. Одеса, м. Рені, с. Северинівка Іванівської селищної територіальної громади Березівського району, м. Теплодар, м. Южний та с. Шабо Білгород-Дністровський район.

З метою визначення доцільності впровадження заходів з енергоефективності у 2021 році був проведений аналіз споживання енергоресурсів по 134 об'єктам (об'єкти соціальної сфери та житловий фонд), на яких проведені енергоефективні заходи за рахунок обласного бюджету (63 786,08 тис грн) в рамках реалізації попередньої «Регіональної програми енергоефективності Одеської області на 2016-2018 роки».

Під час моніторингу та аналізу не враховувались погодні умови (температурний режим) та режими роботи об'єктів (обмеження доступу до об'єктів під час карантинних заходів). Порівняльний аналіз річного споживання теплової енергії (зимовий період) показав зменшення споживання теплової енергії на 116 об'єктах в діапазоні від 10% до 30%. Також, спостерігалось незначне зменшення споживання теплової енергії на об'єктах житлового фонду від 3% до 12% (проведені заходи: заміна дверних та віконних блоків на енергоефективні у під'їздах та міжповерхових клітинах).

На початок 2023 року на території області здійснювались заходи з енергоефективності в рамках реалізації «Регіональної цільової програми енергоефективності Одеської області на 2020-2023 роки» та 16 місцевих програм. Основні заходи програм це: модернізація систем електропостачання, теплопостачання, водопостачання та водовідведення з

встановленням енергоефективного обладнання, термомодернізація та ремонт будівель, ремонт вуличного освітлення та встановлення світлодіодних ламп.

По результатах реалізації заходів регіональної Програми протягом 2020 - 2022 років з бюджетів різних рівнів профінансовано 1 640,1 млн грн.

У 2022 році на об'єктах спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, повноваження з управління якими делеговані облдержадміністрації (91 об'єкт), розпочата процедура щодо впровадження системи енергетичного менеджменту, що визначає енергетичну політику, цілі, енергетичні завдання та управлінські рішення, спрямовані на планування та управління ефективністю споживання енергетичних ресурсів. Процес впровадження системи енергетичного менеджменту розпочався й у районних державних адміністраціях та органах місцевого самоврядування області.

Потенціал енергоефективності у різних сферах господарювання, розширення мережі енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії

З метою раціонального використання бюджетних коштів і уникнення майбутніх необґрунтованих витрат паливно-енергетичних ресурсів першочергово необхідно провести енергетичні аудити об'єктів енергоспоживання з визначенням потенціалу енергозбереження, енергетичного балансу будівель, обсягу робіт, розміру необхідних інвестицій та пріоритетних заходів з енергозбереження з визначенням потенціалу економії енергоресурсів та розрахунком термінів їх окупності.

За інформацією органів місцевого самоврядування Одеської області створена інформаційна база потенційних об'єктів енергосервісу. На початок жовтня 2023 року база налічує 333 об'єкти нерухомого майна, які потребують впровадження енергоефективних заходів. Впровадження модульного індивідуального теплового пункту із системою погодного регулювання та онлайн диспетчеризацією, а також надання послуг з енергосервісу сприятимуть зменшенню споживання теплової енергії у закладах у середньому на 24% (від 18% до 30%).

Аналізуючи сучасний стан житлового фонду, який є фізично зношений (більшість будинків за площею збудовані у період 1960-1990 роки), можна стверджувати, що значні втрати теплової енергії мають місце саме в житлових будинках. Це пов'язано з тим, що матеріали та технології будівництва, які використовувалися на момент спорудження більшості будівель є застарілими й не відповідають сучасним державним нормам та вимогам енергоефективності.

На жовтень 203 року на території області функціонує 1992 ОСББ, які можуть долучитися до реалізації державної Програми підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ» та отримати

гранти для часткового відшкодування витрат, пов'язаних із здійсненням заходів з енергоефективності.

Проведення модернізації інженерних систем житлового будинку, а також теплоізоляції огорожувальних конструкцій (стін, даху, горища, підвалу) забезпечать зменшення рахунків за оплату енергоресурсів, поліпшення технічного стану та зовнішнього вигляду будівлі, підвищення комфорту та умов проживання поліпшення технічного стану та зовнішнього вигляду будівлі. Усереднений показник економії енергії для 9-ти поверхового житлового будинку (4 парадні) біля 813 тис кВт *год/рік, скорочення викидів CO₂ в межах 200 тонн/рік (джерело: оперативні дані до описів реалізованих проєктів, за різницею показників енергетичних сертифікатів).

Визначення результатів впровадження енергоефективних заходів у житлових будинках *

Характеристика	Поверховість		
	8 та більше	4-7	2-3
Заходи економії тепла, МВт*год /рік			
Захід №1: Заміна та утеплення основних магістралей систем опалення прокладених у неопалювальних просторах	28,5	14,3	5,6
Захід №2: Модернізація вхідної групи бкдівлі (заміна застарілих дверей на утеплені, встановлення довідників та домофонів)	14,3	7,2	2,8
Захід №3: Заміна вікон на металопластикові утеплені (для провітрювання сходової клітки передбачити квартирки на 2-му та останньому поверхах)	28,5	14,3	5,6
Захід №4: Капітальний ремонт та утеплення даху	64,9	38,3	32,4
Захід №5: Капітальний ремонт та утеплення зовнішніх стін	153,4	69,5	31,3
Усього скорочення витрат тепла	289,6	143,6	77,7
Скорочення викидів CO₂ по заходам, тонн/рік			
Захід №1	5,7	2,9	1,1
Захід №2	2,9	1,4	0,6
Захід №3	5,7	2,9	1,1
Захід №4	13,0	7,7	6,5
Захід №5	30,7	13,9	5,3
Усього скорочення викидів CO₂	57,9	28,7	15,5

* джерело: дослідження в рамках проєкту USAID «Муниципальна енергетична реформа в Україні»

За даними Інституту відновлюваної енергетики НАН України узбережжя Чорного моря та Одеська область мають значний потенціал розвитку сонячної та вітроенергетики, галузь біоенергетики в області також має чи не найбільший потенціал розвитку. Середня швидкість вітру на висоті осі ротора сучасних вітрових електроустановок сягає від 7 метрів за секунду і вище. Річні значення сонячної інсоляції в області на горизонтальну поверхню знаходяться в межах 1270 - 1320 кВт*год/м. кв, а коефіцієнт хмарності протягом року становить 0,55 – 0,8.

Кожен 1 МВт потужності СЕС потребує відведення щонайменше 1,5 га землі. За інформацією територіальних громад області на травень 2023 року сумарна площа вільних земельних ділянок для реалізації проєктів з будівництва об'єктів енергетичної інфраструктури з відновлюваних джерел

енергії майже 3680 га. Частина земельних ділянок вже мають цільове призначення «Для розміщення, будівництва, експлуатації та обслуговування будівель і споруд об'єктів енергогенеруючих підприємств, установ і організацій».

Аналіз витрат енергоресурсів у Одеській області в рамках проекту USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні» надав оцінку потенціалу енергоефективності в системах теплопостачання.

При проведенні реконструкції теплових мереж систем централізованого теплопостачання з метою заміни трубопроводів, запірної арматури, теплової ізоляції і запобігання витоків води забезпечать скорочення: витрат теплоти з 18% до 12%; витрат теплоти 129,16 тис Гкал; CO₂ - 43,82 тис тонн.

Підвищення теплозахисту зовнішніх огорожень житлових і громадських будинків (термомодернізація) дозволить знизити усереднений питомий показник витрат тепла на опалення з 104 кВт*год/м² до 85 кВт*год/м², скорочення витрат теплоти 377,9 тис Гкал та CO₂ - 128,2 тис тонн.

Впровадження проектів із скорочення питомих витрат електричної енергії на відпуск теплоти в котельних шляхом заміни електричних приводів електричних машин і pomp, оптимізації гідравлічного режиму роботи теплових мереж приблизять показник питомих витрат електричної енергії на котельнях до 25 кВт*год/Гкал (до впровадження – 38 кВт*год/Гкал).

Заміна котлів і інших застарілих конструкцій котлів у підвальних і інших котельнях системи централізованого теплопостачання надасть можливість: збільшити ККД роботи котлів з 83% до 92%; скоротити витрати палива на 413 тис м³ газу або 0,487 тис.т.у.п., зменшити викиди CO₂ на 0,8 тис тонн.

2. Визначення мети програми

Стратегічна мета Програми спрямована на комплексне вирішення проблеми підвищення ефективності використання та зменшення споживання енергоресурсів в побутовій та бюджетній сферах, використання інноваційних технічних, технологічних, організаційних рішень, забезпечення реалізації загальнодержавної стратегії скорочення споживання природного газу та зменшення енергетичної залежності держави від його імпорту, створення економічно привабливих умов для інвестиційних проектів.

Одним із пріоритетних напрямів розвитку Одеської області є зменшення споживання викопних видів палива, у тому числі через їхнє заміщення альтернативними та відновлювальними джерелами енергії.

Метою Програми є:

- підвищення якості енергетичних послуг, оптимізація структури виробництва і споживання паливно-енергетичних ресурсів із збільшенням частки нетрадиційних видів палива та відновлювальних джерел енергії;

- скорочення споживання енергоносіїв в бюджетній сфері та населенням (у тому числі ОСББ) за рахунок проведення заходів з комплексної термомодернізації, досягнення 100% рівня обліку енергоносіїв;
- впровадження проєктів із заміщення викопних видів палива альтернативними джерелами енергії;
- впровадження системи енергоменеджменту бюджетних установ області;
- впровадження технічних та організаційних заходів щодо зниження витрат бюджету на енергоносії та забезпечення економії обсягів паливно-енергетичних ресурсів бюджетними установами;
- підвищення енергетичної ефективності будівель шляхом покрокової термомодернізації з дотриманням нормативних санітарно-гігієнічних вимог;
- оптимізація системи транспортування теплової енергії та зниження її нераціонального споживання у кінцевого споживача;
- впровадження проєктів із підвищення енергоефективності водопровідно-каналізаційного господарства і зменшення нераціональних втрат води та енергії;
- створення сприятливих умов для залучення вітчизняних та іноземних інвестицій у сферу енергоефективності та енергозбереження з метою реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів, спрямованих на модернізацію технологічного обладнання та здійснення заходів із заміщення традиційних видів палива альтернативними;
- розширення мережі об'єктів енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії;
- збільшення рівня впровадження енергозберезувальних джерел світла у зовнішньому освітленні населених пунктів області;
- популяризація економічних, екологічних і соціальних переваг енергозбереження та відновлювальних джерел енергії, підвищення громадського освітнього рівня у цих сферах.

3. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки виконання Програми

Енергоефективність та ощадливе використання ресурсів є одним із найголовніших напрямів «зеленого» енергетичного переходу області та залишатиметься постійним пріоритетом. Для реалізації цього пріоритету необхідно впроваджувати політики та заходи, спрямовані на підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів та енергозбереження з покращенням якості надання енергетичних послуг і постачання енергетичних ресурсів. Основну увагу необхідно спрямувати на житловий сектор, що має найбільший потенціал з підвищення енергоефективності.

Проблему передбачається розв'язати шляхом:

- впровадження новітніх технологій виробництва та споживання

енергетичних ресурсів, а також технологій, що передбачають використання енергозберігаючих та енергоефективних матеріалів та обладнання;

- розвитку альтернативної енергетики, споживання місцевих видів палива (відходи деревини, солома, пелети та інше);

- оптимізації використання підприємствами теплоенергетики паливно-енергетичних ресурсів, зокрема збільшення частки нетрадиційних і відновлювальних джерел енергії шляхом установаження теплових насосних установок, використання біопалива для вироблення теплової, електричної енергії для потреб теплопостачання, переоснащення котелень з метою переведення на тверде паливо;

- зниження енергоємності виробництва теплової енергії, зменшення обсягу втрат енергоресурсів під час її транспортування та постачання шляхом заміни та модернізації котлів, установаження блочно-модульних котелень, утилізаторів тепла вихідних газів, індивідуальних теплових пунктів, заміни аварійних і старих теплових мереж;

- реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів, спрямованих на модернізацію технологічного обладнання та здійснення заходів із заміщення природного газу альтернативними видами палива;

- створення сприятливих умов для залучення вітчизняних та іноземних інвестицій у сферу енергоефективності та енергозбереження з метою оптимізації структури енергетичного балансу, зменшення обсягу викидів забруднюючих речовин;

- створення та забезпечення функціонування системи енергоменеджменту в установах та закладах бюджетної та соціальної сфери області;

- популяризація серед широких верств населення через засоби масової інформації ефективного та ощадливого споживання паливно-енергетичних ресурсів.

Засоби розв'язання проблеми повинні передбачати заходи наступного характеру: організаційного забезпечення; нормативно-правового забезпечення; фінансового забезпечення та технічного (технологічного) забезпечення.

Організаційне забезпечення передбачає координацію роботи структурних підрозділів облдержадміністрації, райдержадміністрацій, сільських, селищних та міських рад, пов'язаних з виконанням заходів Програми, а також коригування передбачених цією програмою основних заходів з енергоефективності та енергозбереження.

Нормативно-правове забезпечення здійснюється шляхом забезпечення дотримання вимог чинних нормативно-правових актів у сфері енергозбереження під час реалізації заходів Програми.

Фінансування Програми здійснюється відповідно до законодавства України за рахунок коштів обласного бюджету (з урахуванням реальних можливостей та в межах наявних фінансових ресурсів, передбачених на

відповідний рік), місцевих бюджетів області, а також інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Технічне (технологічне) забезпечення Програми досягається внаслідок модернізації або заміни наявного енергоємного обладнання, запровадження новітніх енергоефективних та енергозберігаючих технологій, підвищення енергоефективності виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг, зменшення витрат та втрат паливно-енергетичних ресурсів.

Виконання заходів Програми планується здійснити протягом 2024-2027 років.

Ресурсне забезпечення Програми наведено у додатку 2.

4. Напрями діяльності та заходи Програми

У сучасних складних соціально-економічних умовах, у зв'язку з ростом цін на енергоносії для всіх категорій споживачів, підвищення енергоефективності виробництва, транспортування і споживання паливно-енергетичних ресурсів всіма категоріями споживачів за рахунок широкого впровадження заходів з енерго- та ресурсозбереження є стратегічною лінією подальшого сталого соціально-економічного розвитку та добробуту населення Одеської області.

Найважливішими заходами, спрямованими на енергозбереження в галузі, визначені у:

- водопровідно-каналізаційному господарстві – впровадження енергозберігаючих технологій на підприємствах водопровідно-каналізаційного господарства шляхом заміни енергоємного обладнання на каналізаційних та водопровідних станціях, каналізаційних очисних спорудах, станціях підйому води, впровадження автоматизації і єдиного контролю всіх процесів роботи водоканалу;

- теплоенергетиці – технічне (технологічне) енергозбереження, що передбачає модернізацію або заміну енергоємних існуючих технологій, а саме заміна малоефективних, морально застарілих котлів на нові сучасні з ККД не менше 92 %, модернізація існуючих теплових пунктів (індивідуальних та центральних), переведення газових котелень на альтернативні (місцеві) види палива, в т.ч. біомаса (пелети, дрова, щепи), вугілля, електроенергія тощо. Реконструкція або заміна теплових мереж із застосуванням попередньо ізольованих труб та нових типів запірної арматури з високими показниками експлуатаційної надійності, впровадження сучасних методів антикорозійного захисту теплових мереж, ефективного теплоізоляційного покриття трубопроводів, автоматики та регулюючого обладнання. Впровадження автоматизованих систем керування технологічними процесами вироблення та транспортування споживачам теплової енергії;

- зовнішньому освітленні – реконструкція систем вуличного освітлення, заміна ламп на енергоефективні, створення ефективної системи обліку та регулювання споживання електроенергії;

- житловому господарстві – визначення та запровадження здійснення заходів із забезпечення облікованого, регульованого та ощадливого споживання енергії у житлових будинках шляхом застосування нових підходів до реалізації державної політики щодо фінансування заходів з енергоефективності із залученням коштів міжнародних фінансових організацій та донорів. Для підвищення енергоефективності та енергозбереження наявного житлового фонду, реалізації проєктів комплексної термомодернізації житлових будинків створено Фонд енергоефективності, який, зважаючи на обмеження ресурсів державного та місцевих бюджетів, дасть змогу забезпечити безперебійне та стабільне фінансування проєктів з енергоефективності у житлових будинках.

Для бюджетних установ та організацій до енергозберігаючих належать заходи, спрямовані на скорочення енергоспоживання, а саме: термомодернізація зовнішніх огорожувальних конструкцій (стіл, вікон і дверей, горищ, підвалів); модернізація (заміна) систем опалення; переведення опалювальних систем на використання альтернативних чи місцевих видів палива; модернізація систем освітлення з використанням енергоощадних приладів освітлення; впровадження локального та індивідуального опалення, що виключає втрати в тепломережах.

З метою раціонального використання бюджетних коштів і уникнення майбутніх необґрунтованих витрат паливно-енергетичних ресурсів, в першу чергу, необхідно здійснити обов'язкове проведення енергетичних аудитів об'єктів енергоспоживання з визначенням потенціалу енергозбереження, енергетичного балансу будівель, обсягу робіт, розміру необхідних інвестицій, об'єктів та пріоритетних заходів з енергозбереження з визначенням потенціалу економії енергоресурсів та розрахунком термінів їх окупності.

Виконання заходів з розширення мережі об'єктів енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії та мережі об'єктів теплоенергетики, що виробляють теплову енергію з альтернативних джерел енергії на території області дають можливість зменшити імпорту електроенергії та енергодефіцит області, а також, зменшити навантаження на бюджети різних рівнів.

Реалізація наведених заходів має пріоритетний характер і від успішності створення ефективної системи регіонального регулювання енергоспоживання значною мірою залежатиме можливість проведення належної політики енергоефективності та енергозаощадження області.

Напрями діяльності та заходи програми наведені в додатку 3 до Програми.

Порядок участі об'єднань співвласників багатоквартирних будинків в програмі визначений в додатку 4 до Програми.

5. Очікувані результати та ефективність Програми

Очікувані результати:

- енергетична самодостатність регіону шляхом зменшення енергетичної залежності від постачання газу через заміщення місцевими видами палива і відновлювальними джерелами енергії;
- зниження енергоємності виробництва теплової енергії, зменшення обсягу втрат енергоресурсів під час її транспортування та постачання шляхом заміни та модернізації котлів, установлення блочно-модульних котелень, утилізаторів тепла вихідних газів, індивідуальних теплових пунктів, заміни аварійних і старих теплових мереж (ККД роботи котлів до 92%; показник питомих витрат електричної енергії на котельнях до 25 кВт*год/Гкал);
- впровадження технічних та організаційних заходів щодо зниження витрат бюджету на енергоносії та забезпечення економії обсягів паливно-енергетичних ресурсів бюджетними установами на 15-20 % від базового;
- створення умов для залучення вітчизняних та іноземних інвестицій у розвиток мережі об'єктів енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії, доведення частки енергії з відновлюваних джерел у загальному споживанні до 30%;
- забезпечення повного (100%) комерційного обліку споживання теплової енергії та водопостачання;
- реалізація енергоефективних заходів спрямованих на зменшення обсягів питомого споживання енергії (підвищення рівня енергетичної ефективності) в будівлі, за умови забезпечення належних умов проживання та/або життєдіяльності людей у такій будівлі;
- виявлення енергетичного потенціалу будівель за допомогою енергетичних аудитів;
- зменшення викидів CO² в атмосферу та використання палива з меншим питомим викидом, покращення технології згоряння палива, особливо твердого;
- підвищення комфортності умов проживання в житлових будинках та зменшення витрат домогосподарств на оплату житлово-комунальних послуг, інвестування ними в енергоефективність власного житла та покращення енергетичних характеристик житлового фонду;
- зменшення витрат державного бюджету на фінансування субсидій та пільг населенню на оплату житлово-комунальних послуг;
- залучення великомасштабного зовнішнього фінансування та європейського досвіду здійснення енергоефективних заходів.

6. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Відповідальним виконавцем Програми є Департамент систем життєзабезпечення та енергоефективності Одеської обласної державної адміністрації.

Виконавці Програми щороку до 10 липня та до 10 січня інформують відповідального виконавця про стан виконання заходів, визначених Програмою.

Відповідальний виконавець Програми щороку до 15 липня та до 15 січня готує та подає Департаменту економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації узагальнену інформацію про стан виконання Програми та пояснювальну записку про роботу співвиконавців програми щодо її виконання, у разі невиконання – обґрунтування причин.

Після закінчення встановленого строку виконання Програми відповідальний виконавець Програми складає підсумковий звіт про результати її виконання та надає його Департаменту економічної політики та стратегічного планування Одеської обласної державної адміністрації разом із пояснювальною запискою не пізніше ніж у тримісячний строк після закінчення встановленого строку її виконання.

ПАСПОРТ
регіональної цільової програми енергоефективності
Одеської області на 2024-2027 роки

1	Ініціатор розроблення Програми	Департамент систем життєзабезпечення та енергоефективності Одеської обласної державної адміністрації
2	Розробник Програми	Департамент систем життєзабезпечення та енергоефективності Одеської обласної державної адміністрації
3	Співрозробник Програми	-
4	Відповідальний виконавець Програми	Департамент систем життєзабезпечення та енергоефективності Одеської обласної державної адміністрації
5	Учасники Програми	Структурні підрозділи облдержадміністрації, районні державні адміністрації, виконавчі комітети: міських рад міст обласного значення, сільських та селищних рад; об'єднані територіальні громади, підприємства паливно-енергетичного сектору; підприємства, установи, організації сфери надання житлово-комунальних послуг; підприємства інших галузей економіки, які використовують енергетичні матеріали
6	Термін реалізації Програми	2024-2027 роки
7	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Кошти: обласний бюджет; районні, міські (міст обласного значення) бюджети; бюджети сіл, селищ, міст районного значення; кошти інших джерел
8	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього (грн), у т. ч.:	963 886 186
8.1	коштів місцевого бюджету, у тому числі:	617 462 579
	- обласний бюджет	згідно із затвердженими бюджетними призначеннями
	- районні, міські (міст обласного значення) бюджети	305 057 173
	- бюджети сіл, селищ, міст районного значення	312 405 406
8.2	кошти інших джерел	346 423 607

Директор Департаменту систем життєзабезпечення та енергоефективності обласної державної адміністрації

Антон ШАЛИГАЙЛО

**Ресурсне забезпечення
регіональної цільової програми енергоефективності
Одеської області на 2024-2027 роки**

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання Програми	2024	2025	2026	2027	Усього витрат на виконання Програми (грн)
Усього:	429 003 054	225 521 596	149 901 018	159 460 518	963 886 186
місцевий бюджет, у тому числі:	303 911 447	121 620 796	98 085 168	93 845 168	617 462 579
- обласний бюджет	згідно із затвердженими бюджетними призначеннями				
- районні, міські (міст обласного значення) бюджети	200 598 541	35 196 296	34 631 168	34 631 168	305 057 173
- бюджети сіл, селищ, міст районного значення	103 312 906	86 424 500	63 454 000	59 214 000	312 405 406
кошти інших джерел	125 091 607	103 900 800	51 815 850	65 615 350	346 423 607

Директор Департаменту систем життєзабезпечення та енергоефективності обласної державної адміністрації

Антон ШАЛИГАЙЛО

Додаток 3 до Програми

Напрями діяльності та заходи регіональної цільової програми енергоефективності Одеської області на 2024-2027 роки										
№	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовані обсяги фінансування (вартість), гривень, у тому числі					Очікувані результати
					Всього	2024	2025	2026	2027	
1. Технічне переоснащення та підвищення енергоефективності підприємств енергетики										
1.1	Модернізація системи електропостачання	2024-2027 роки	Енергетичні підприємства	Кошти інших джерел (кошти підприємства та інші джерела фінансування)	Відповідно до затверджених інвестиційних програм підприємств та в межах фінансових ресурсів					Забезпечення якісним рівнем послуг з теплопостачання, електропостачання, водопостачання та водовідведення
1.2	Модернізація системи теплопостачання	2024-2027 роки								
1.3	Модернізація системи водопостачання та водовідведення	2024-2027 роки								
2. Впровадження енергоефективних заходів										
2.1	Реконструкція, капітальний та поточний ремонт будівель, спрямовані на підвищення теплотехнічних показників огорожувальних конструкцій, показників енергоефективності та енергозбереження всіх систем та конструктивних елементів будівель та житлових будинків (в т. ч. утеплення зовнішнє та внутрішнє, заміна віконних та дверних блоків), модернізація та заміна ліфтового обладнання, інші заходи/роботи з енергозбереження, аварійно-відновлювальні роботи (в т.ч.утеплення зовнішнє та внутрішнє, заміна віконних та дверних блоків, відновлення систем пожежної сигналізації, пожежогасіння та димовидалення)	2024-2027 роки	Районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, структурні підрозділи облдержадміністрації, ОСББ	Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					Збільшення відсотку термомодернізації будівель, зменшення енергоспоживання
				Районні, міські (міст обласного значення) бюджети	87 692 200	34 713 568	17 636 296	17 671 168	17 671 168	
				Бюджети сіл, селищ, міст районного значення	111 345 586	52 931 586	29 902 000	15 131 000	13 381 000	
				Кошти інших джерел	199 314 817	67 643 767	61 890 350	34 890 350	34 890 350	
2.2	Модернізація (реконструкція) систем теплопостачання (встановлення енергоефективного обладнання), технічне переоснащення та встановлення нових котлів на альтернативних видах палива	2024-2027 роки		Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					Зменшення втрати теплоти на етапі транспортування теплоносія до нормативного значення (12%), заміщення традиційних видів палива на альтернативні під час виробництва теплової енергії
				Районні, міські (міст обласного значення) бюджети	53 818 575	48 518 575	2 100 000	1 600 000	1 600 000	
				Бюджети сіл, селищ, міст районного	25 899 000	8 349 000	4 900 000	6 250 000	6 400 000	

				значення						
				Кошти інших джерел	21 995 662	14 135 712	7 859 950	0	0	
2.3	Модернізація (реконструкція) системи водопостачання та водовідведення, встановлення енергоефективного обладнання	2024-2027 роки		Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					Підвищення енергоефективності водопровідно-каналізаційного господарства і зменшення нераціональних втрат води та енергії
				Районні, міські (міст обласного значення) бюджети	152 053 798	111 553 798	13 500 000	13 500 000	13 500 000	
				Бюджети сіл, селищ, міст районного значення	144 276 500	31 140 500	42 826 000	35 780 000	34 530 000	
				Кошти інших джерел	97 982 128	31 432 128	28 450 000	11 100 000	27 000 000	
2.4	Реконструкція (ремонт) систем вуличного освітлення (в т.ч. заміна ламп на енергоефективні; встановлення автономних систем освітлення пішохідних переходів та енергозабезпечення світлофорів), створення ефективної системи обліку та регулювання споживання електроенергії	2024-2027 роки	Районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, енергетичні підприємства	Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					Збільшення рівня впровадження енергозберігальних джерел світла у зовнішньому освітленні населених пунктів
				Районні, міські (міст обласного значення) бюджети	7 212 600	2 132 600	1 760 000	1 660 000	1 660 000	
				Бюджети сіл, селищ, міст районного значення	20 172 000	6 463 000	6 673 000	4 163 000	2 873 000	
				Кошти інших джерел	1 253 200	1 253 200	0	0	0	
2.5	Встановлення вузлів комерційного обліку споживання теплової енергії та водопостачання	2024-2027 роки	Енергетичні підприємства	Кошти інших джерел	5 951 200	2 475 200	2 475 500	500 500	500 000	Забезпечення повного (100%) комерційного обліку споживання теплової енергії та водопостачання
Всього за напрямом діяльності 2.				Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					
				Районні, міські (міст обласного значення) бюджети	300 777 173	196 918 541	34 996 296	34 431 168	34 431 168	
				Бюджети сіл, селищ, міст районного значення	301 693 086	98 884 086	84 301 000	61 324 000	57 184 000	
				Кошти інших джерел	326 497 007	116 940 007	100 675 800	46 490 850	62 390 350	
3	Впровадження системи енергетичного менеджменту (проведення державної реєстрації речових прав на будівлі та права постійного користування земельними ділянками; виготовлення технічних	2024-2027 роки	Районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, структурні підрозділи	Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					Впровадження системи енергетичного менеджменту
				Районні, міські (міст обласного значення) бюджети	400 000	100 000	100 000	100 000	100 000	

	паспортів таких будівель; проведення сертифікації енергетичної ефективності будівель та інш.)		облдержадміністрації	Бюджети сіл, селищ, міст районного значення	7 100 000	3 075 000	1 475 000	1 175 000	1 375 000	
				Кошти інших джерел	600 000	150 000	150 000	150 000	150 000	
4	Розширення мережі об'єктів енергетичної інфраструктури з відновлювальних джерел енергії (в т.ч. забезпечення об'єктів критичної інфраструктури та об'єктів, що мають соціально-економічне значення альтернативними джерелами електричної енергії)	2024-2027 роки	Районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування, структурні підрозділи облдержадміністрації, вітчизняні та іноземні інвестори	Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					Збільшення частки енергії з відновлюваних джерел у загальному споживанні до 30%
				Районні, міські (міст обласного значення) бюджети	3 880 000	3 580 000	100 000	100 000	100 000	
				Бюджети сіл, селищ, міст районного значення	3 612 320	1 353 820	648 500	955 000	655 000	
				Кошти інших джерел	19 326 600	8 001 600	3 075 000	5 175 000	3 075 000	
Всього за Програмою				Всього за бюджетами, у тому числі:	963 886 186	429 003 054	225 521 596	149 901 018	159 460 518	
				Обласний бюджет	Згідно із затвердженими бюджетними призначеннями					
				Районні, міські (міст обласного значення) бюджети	305 057 173	200 598 541	35 196 296	34 631 168	34 631 168	
				Бюджети сіл, селищ, міст районного значення	312 405 406	103 312 906	86 424 500	63 454 000	59 214 000	
				Кошти інших джерел	346 423 607	125 091 607	103 900 800	51 815 850	65 615 350	

Директор Департаменту систем життєзабезпечення та енергоефективності обласної державної адміністрації

Антон ШАЛИГАЙЛО

**Порядок
участі об'єднань співвласників багатоквартирних будинків в
регіональній цільовій програмі енергоефективності Одеської
області на 2024-2027 роки**

1. Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (далі – ОСББ), мають право брати участь у програмі та отримати статус одержувачів бюджетних коштів, отриманих на підставі спільного фінансування для впровадження енергоефективних заходів, зазначених у пунктах 2.1 – 2.3 Додатку 3 до Програми.

2. ОСББ, мають право на участь у програмі на умовах співфінансування (впродовж терміну виконання програми).

3. Після прийняття членами правління ОСББ рішення щодо участі у програмі на умовах співфінансування, виготовлення проектно-кошторисної документації та проведення експертизи (у разі необхідності відповідно до виду робіт у випадках, встановлених законодавством), для отримання фінансування з обласного бюджету на впровадження енергоефективних заходів, зазначених у пунктах 2.1 – 2.3 Додатку 3 до програми, ОСББ надає до Одеської обласної державної адміністрації наступні документи:

- заяву щодо згоди на проведення робіт на умовах співфінансування (до неї додається копія відповідного рішення правління ОСББ);
- дефектний акт, проектно-кошторисну документацію та звіт про проведену експертизу (у випадках, встановлених законодавством);
- технічні вимоги до обладнання (специфікацію) у разі необхідності його придбання з метою технічного переоснащення.

4. Відповідальний виконавець програми протягом 10 робочих днів розглядає та перевіряє надані документи на відповідність вимогам програми. Розгляд заяв та доданих до неї документів здійснюється в порядку черговості їх надходження.

5. Рішення про співфінансування робіт з обласного бюджету в рамках програми приймається розпорядженням голови Одеської обласної державної адміністрації.

6. Відповідальний виконавець програми на підставі отриманих документів вносить пропозиції щодо включення ОСББ до переліку об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, які беруть участь в програмі. Такий перелік затверджується розпорядженням голови Одеської обласної державної адміністрації.

**Директор Департаменту систем
життєзабезпечення та енергоефективності
обласної державної адміністрації**

Антон ШАЛИГАЙЛО